

Силабус курсу ЖУРНАЛІСТСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ

Галузь знань: **06 «Журналістика»**
Спеціальність: **061 «Журналістика»**
Ступінь вищої освіти: **перший (бакалаврський)**
Освітньо-професійна програма: **«Правова журналістика»**

Рік навчання: **3**
семестр: **6**

Кількість кредитів: **4**
мова викладання: **українська**

КЕРІВНИК КУРСУ

ПП: к. н. із соц. ком, викл. *Комінярська Людмила Анатоліївна*

Контактна інформація: lpstkalec@ukr.net

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Журналістська майстерність» є обов'язковою дисципліною професійної підготовки журналістів ступеня вищої освіти «бакалавр», призначений для вивчення специфіки роботи журналіста у різних видах мас-медіа.

«Журналістська майстерність» – творча навчальна дисципліна, яка передбачає поглиблене вивчення журналістських жанрів та форм, опанування методики підготовки матеріалів у друкованих ЗМІ, на радіо і телебаченні з дотриманням журналістських стандартів, що базуються на принципах правдивості, неупередженості, збалансованості, доцільності, деонтології та ґрунтуються на достовірності та аргументованості відповідно до традицій української і світової журналістики.

Метою навчальної дисципліни «Журналістська майстерність» є підготовка студента, який опановує журналістський фах до практичної діяльності, допомога в тому, аби набути знання з основ журналістської майстерності, виробити вміння писати ефективні та дієві журналістські матеріали, оперативно і фахово відбирати факти для майбутніх публікацій та будувати систему аргументації, оцінювати та виокремлювати деталі, знати стадії пізнавальної діяльності та стадії створення тексту, його композиційні та архітектонічні особливості, знати принципи роботи з технічними засобами.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Тема 1. Особливості факту у журналістському матеріалі	Знати: факт у журналістському матеріалі. Види фактів. Зв'язок жанру і фактологічної побудови матеріалу. Факт у аналітичних жанрах. Від факту до образу у художньо-публіцистичних жанрах. Типізація у художньо-публіцистичних	поточне опитув.

		жанрах	
4 / 2	Тема 2. Конвергенція традиційних журналістських жанрів у сучасних медіа	Аналізувати основні журналістські жанри. Специфіка застосування журналістських жанрів у сучасних масмедіа. Конвергенція традиційних журналістських жанрів.	поточне опитув.
4 / 2	Тема 3. Інформаційні жанри в аудіовізуальних, друкованих масмедіа та Інтернет-ЗМІ	Знати жанрові особливості інформаційної журналістики. Типологія інформаційних жанрів. Інформаційні жанри аудіовізуальних, друкованих масмедіа та Інтернет-ЗМІ.	поточне опитув.
2 / 2	Тема 4. Новина – універсальний жанр журналістики	Знати: новина як основа журналістики. Критерії, які перетворюють подію у новину. Структура новини та її особливості. Новинні стандарти.	поточне опитув.
4 / 2	Тема 5. Професіоналізм репортера: особливості роботи та критерії	Характеризувати специфіку роботи з новинами. Основні ознаки новин та принципи їх відбору. Жорсткі новини та вимоги до них. Принцип економії мислення. Організація стислості та необхідність стислості. Джерела інформації у роботі репортера. Масштаб новини як один з критеріїв вибору джерела інформації. Репортерські навички, принципи роботи та обладнання для роботи.	поточне опитув.
2 / 2	Тема 6. Аналітичні елементи в інформаційних матеріалах	Знати аналіз у журналістиці як універсальний метод. Композиція аналітичного матеріалу. Введення в проблему. Постановка проблеми. Рекомендація як кульмінаційний момент. «Образний орієнтир» – узагальнена оцінка, що дає можливість розширеного застосування робочої ідеї та оцінки інших аналогічних проблемних ситуаціях.	поточне опитув.
4 / 2	Тема 7. Аналітичні жанри у сучасній журналістиці	Знати Жанрові особливості аналітичної журналістики. Види аналітичних жанрів. Рецензія, огляд, коментарі, кореспонденція, стаття, розслідування. Тенденції розвитку аналітичних жанрів. Аналітика у сучасних медіа.	поточне опитув.
2 / 2	Тема 8. Коментар як найпопулярніший жанр аналітичної журналістики	Аналізувати коментарі, його жанрові ознаки, види коментарів. Подієва інформація як джерело коментаря. Від факту до узагальнення, аналізу, оцінки або й прогнозу у коментарі. Оригінальність суджень і висновків у коментарі.	поточне опитув.

2 / 2	Тема 9. Кореспонденція у сучасній журналістиці	Знати кореспонденція як популярний жанр сучасної журналістики. Історія розвитку кореспонденції у пресі. Жанрові ознаки і особливості кореспонденції. Кореспонденція і новина. Спільне і відміне.	поточне опитув.
4 / 2	Тема 10. Специфіка роботи журналіста у жанрі портрету. Технології створення вдалого образу	Розуміти визначення портрету. Структура портрету. «Холодне» та «тепле» написання портрету. Статична та динамічна бесіди. Види героїв портрету.	поточне опитув.
4 / 2	Тема 11. Розвиток міжнародної журналістики в Україні та світі	Знати становлення міжнародної журналістики в Україні та країнах Європи. Новітні носії міжнародної інформації. Поняття зовнішньої політики. Міжнародні комерційні холдинги їх вплив на загальну культуру міжнародних медіа. Теорія особистого впливу. Теорія непрямого впливу. Ефект «чарівної кулі».	поточне опитув.
2 / 2	Тема 12. Особливості роботи журналіста в Інтернет-виданні	Аналізувати специфічні риси Інтернет-журналістики; характеристики електронного видання; його переваги та недоліки у порівнянні з друкованими виданнями та аудіовізуальними медіа. Знати жанрову палітра Інтернет видань; техніку оформлення Інтернет видання; структурування інформації в Інтернет виданнях.	поточне опитув.
2 / 2	Тема 13. Індивідуальна та колективна журналістська майстерність	Розуміти особливості роботи журналіста-телевізійника; текстові компоненти телевізійного матеріалу; функції гіпертексту (ускладненого мультитехнічного утворення), яким є текст інформаційної телепрограми. Виробити виразне мовлення фахівця-журналіста.	поточне опитув.
4 / 2	Тема 14. Особливості роботи журналіста в умовах воєнного стану	Розуміти особливості роботу ЗМІ України після повномасштабного вторгнення Росії. Створення «Єдиного марафону» на українському телебаченні. Специфіка роботи електронних і друкованих масмедіа в умовах воєнного стану. Дотримання журналістських стандартів під час роботи в медіа в умовах воєнного стану. Особливості поширення інформації під час війни. Проблеми мас-медіа в умовах воєнного стану.	поточне опитув.

ЛІТЕРАТУРНІ ДЖЕРЕЛА

1. Голуб, М. (2022), «Журналісти на війні: нові виклики» MediaLab Online [онлайн]. MediaLab Online. URL: <https://medialab.online/news/vijna-novi-vyklyky/>
2. Житарюк, М. (2021). «Закриття телеканалів News ONE, ЗІК та «112 Україна»: медійний і політичний складник», Український інформаційний простір, вип. 1(7), с. 94-104, URL: <http://ukrinfospace.knukim.edu.ua/article/view/233880>
3. Журналістика і війна: навч. посібник / С.А. Кость. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2016. 414 с.
4. «Журналістська освіта (не) потрібна»: медійники та медійниці про кризу освіти, Громадське радіо (2021), 26 лютого. URL : <https://hromadske.radio/podcasts/ne-vedys/845872>
5. Журналістика і творчість (2023), Кость, С. (Ред.), Вид-во ЛНУ ім. І. Франка, Львів, 562 с.
6. Журналістські стандарти та протидія інформаційним атакам Кремля: як поєднати [Електронний ресурс] // Радіо Свобода. 2018. 20 січня. Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/28985834.html>
7. Кияниця, Є.О. (2020), «Фактори формування та сприйняття медіаконтенту сучасними аудиторіями», Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика, Т. 31 (70), № 3, Ч. 3, с. 210–215.
8. Коваль, А. (2021). «Цінності, стереотипи та маніпуляції у візуальній комунікації», Теорія та історія соціальних комунікацій, Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика, том 32 (71), № 4, ч. 3, с. 155-161. URL: https://web.archive.org/web/20210930185227id_/http://www.philol.vernadskyjournal.in.ua/journals/2021/4_2021/part_3/28.pdf
9. «Після 24 лютого: яким був 2022 рік для регіональних медіа» (2023). Інститут масової інформації. URL: <https://imi.org.ua/monitorings/pislya-24-lyutogo-yakym-buv-2022-rik-dlya-regionalnyh-media-i50014>
10. Потятиник, Б. В. «4 етапи розвитку нових медіа». URL: <http://www.mediakrytyka.info/ohlyady-analityka/4-etapy-rozvytku-novykh-media.htm>
11. «Українські регіональні медіа під час війни: кримінал та соціалка повертають свої позиції» (2023). Детектор медіа. URL: <https://detector.media/>
12. Фленько, Н. (2020) «Суспільне мовлення: національна місія та регіональні виклики», Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Том 31 (70) № 2 Ч. 4. С. 229–233.
13. Шестакова, Ю. (2022), «YouTube під час війни: що змінилося» – Академія викладачів журналістики [онлайн]. Академія викладачів журналістики. URL: <https://www.jta.com.ua/knowledge-base/youtube-pid-chas-viyny-shcho-zminylosia/>
14. Nobel, С. (2018), «10 rules for interviewing and writing about trauma survivors» [онлайн]. The Journalist's Resource. URL: <https://journalistsresource.org/politics-and-government/10-rules-interviewing-trauma-survivors/>
15. Complete Ukrainian. John Murray Publisher, 2016. 320 p. (Teach Yourself).
16. Nedashkivska Alla. Ukrainian for Professional communication: a web based textbook for developing business and professional communication skills in Ukrainian. URL: <https://businessukrainian.com/>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел

інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4	Разом
20 %	20 %	20 %	40%	100 %
1. Усне опитування під час занять. (6 тем по 5 балів = 30 балів) 2. Письмова робота = 70 балів.	1. Усне опитування під час занять (9 тем по 4 бали = 36 балів). 2. Письмова робота = 64 бали.	1. Написання та захист КПЗ = 80 балів. 2. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів.	1. Тестові завдання (5 тестів по 6 балів за тест) – макс. 30 балів 2. Теоретичні питання (2 питання) – по 35 балів, макс. 70 балів.	

Шкала оцінювання

<i>За шкалою ЗУНУ</i>	<i>За національною шкалою</i>	<i>За шкалою ECTS</i>
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)